

2011. évi CLXXV. törvény

az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról

Az Országgyűlés elismerve, hogy az emberek önkéntes összefogása nélkülözhetetlen Magyarország fejlődéséhez, a civil szervezetek a társadalom alapvető egységei, amelyek folyamatosan hozzájárulnak közös értékeink mindennapi megvalósulásához; az egyesülési szabadság érvényesülése, valamint a civil szervezetek működési alapjainak megteremtése, társadalmilag hasznos és közösségteremtő tevékenységük elismerése, közérdekű, illetve közhasznú tevékenységük támogatása érdekében – összhangban az Alaptörvénnyel, valamint az 1976. évi 8. törvényerejű rendelettel kihirdetett Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának rendelkezéseivel – a következő törvényt alkotja:

1. A törvény hatálya

1. § A törvény hatálya a Polgári Törvénykönyv (a továbbiakban: Ptk.) alapján létrehozott alapítványokra, egyesületekre, valamint a közhasznú szervezetekre, illetve az egyesülési jog alapján létrejött egyéb szervezetekre terjed ki.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E törvény alkalmazásában

1. adomány: a civil szervezetnek – létesítő okiratban rögzített céljaira – ellenszolgáltatás nélkül juttatott vagyon, áru, illetve nyújtott szolgáltatás;
2. adományosztó szervezet: a civil szervezetek számára nyújtandó adományok szervezésére és juttatására létrejött civil szervezet, amelynek létesítő okiratában e cél alapcélként került megjelölésre;
3. befektetési tevékenység: a civil szervezet eszközeiből történő értékpapír-, társasági tagsági jogviszonyból eredő vagyoni értékű jog, ingatlan és más egyéb éven túli befektetést szolgáló vagyontárgy szerzésére irányuló tevékenység;
4. cél szerinti juttatás: a civil (közhasznú) szervezet által (közhasznú) alaptevékenysége keretében nyújtott pénzbeli vagy nem pénzbeli szolgáltatás;
5. civil delegált: a X. fejezetben meghatározott Tanács, illetve kollégium azon tagja, akit a civil jelöltállítási rendszerben a civil szervezetek választottak meg;
6. civil szervezet: a civil társaság, illetve a Magyarországon nyilvántartásba vett egyesület – a párt kivételével –, valamint az alapítvány. Civil szervezet alatt az e törvény II–VI. és VIII–X. fejezetében a civil társaságot, továbbá a VII–X. fejezetében a kölcsönös biztosító egyesületet és a szakszervezetet nem kell érteni;
7. elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenységű szervezet: azon szervezet, amelynek éves összes bevétele hatvan százalékát eléri vagy meghaladja a gazdasági-vállalkozási tevékenységéből származó éves összes bevétele;
8. feladatfinanszírozást szolgáló költségvetési támogatás: valamely közfeladat államháztartáson kívüli szervezet által történő ellátását, valamint e feladat ellátásához közvetlenül kapcsolódó, arányos működési költségeket finanszírozó költségvetési támogatás;

9. felelős személy: a civil szervezet létesítő okiratában és belső szabályzataiban vezető tisztségviselőként megjelölt vagy egyébként érdemi döntési jogkörrel rendelkező személy, valamint az a személy, aki a létesítő okirat felhatalmazása, a civil szervezet legfőbb szervének határozata vagy szerződés alapján a civil szervezet képviselőjére vagy pénzforgalmi számlája feletti rendelkezésre jogosult;

10. gazdálkodó tevékenység: azon tevékenységek összessége, amelyek a civil szervezet vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetére kiható gazdasági eseményt eredményeznek;

11. gazdasági-vállalkozási tevékenység: a jövedelem- és vagyonszerzésre irányuló vagy azt eredményező, üzletszerűen végzett gazdasági tevékenység, ide nem értve az adomány (ajándék) elfogadását, továbbá a bevétellel járó, létesítő okiratban meghatározott cél szerinti, valamint a közhasznú tevékenységet;

12. határon túli civil szervezet: határon túli magyarságnak a szülőföldjén való – egyéni és közösségi – boldogulása, anyagi és szellemi gyarapodása, nyelvének és kultúrájának megőrzése és továbbfejlesztése, az anyaországgal való és egymás közötti sokoldalú kapcsolatának fenntartása és erősítése érdekében tevékenykedő, más állam területén működő nonprofit egyesület és alapítvány;

13. hatókör: civil szervezet működésének földrajzi kiterjedése, amely lehet:

a) helyi: a működés területe a székhely (illetve telephelyek) településére vagy annak egy részére korlátozódik;

b) területi: a működés kiterjedése a helyi kiterjedést meghaladja, de nem éri el az országos szint követelményeit;

c) országos: a civil szervezet legalább hét megyében tartós tevékenységet végez;

d) nemzetközi: a civil szervezet több országban fejti ki tevékenységét.

14. induló tőke: a civil szervezet létrehozásakor az alapító(k), illetve alapító tag(ok) által a civil szervezet rendelkezésére bocsátott vagyon;

15. költségvetési támogatás: az államháztartás alrendszerei terhére nyújtott pénzbeli vagy nem pénzbeli juttatás, amelyet a támogató nem elsősorban ellenszolgáltatás ellenében, de konkrét program megvalósítása vagy meghatározott időszakban a támogatott szervezet működtetése érdekében nyújt. Költségvetési támogatás különösen:

a) a pályázat útján, valamint egyedi döntéssel kapott költségvetési támogatás,

b) az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból származó, a költségvetésből juttatott támogatás,

c) az Európai Unió költségvetéséből vagy más államtól, nemzetközi szervezettől származó támogatás,

d) a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerint felajánlott összege;

16. közcélú tevékenység: személyek csoportja által, valamely a csoportnál tágabb közösség érdekében – más, e közösségbe nem tartozó személyek érdekeinek sérelme nélkül – végzett tevékenység.

17. közeli hozzátartozó: a Ptk. 685. § b) pontjában meghatározott közeli hozzátartozó, valamint az élettárs;

18. közérdekű kötelezettségvállalás: a Ptk. 593–596. §-ában meghatározottak szerinti kötelezettségvállalás;

19. közfeladat: jogszabályban meghatározott állami vagy önkormányzati feladat, amit az arra kötelezett közérdekből, haszonszerzési cél nélkül, jogszabályban meghatározott követelményeknek és feltételeknek megfelelően végez, ideértve a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátását, valamint e feladatok ellátásához szükséges infrastruktúra biztosítását is;

20. közhasznú tevékenység: minden olyan tevékenység, amely a létesítő okiratban megjelölt közfeladat teljesítését közvetlenül vagy közvetve szolgálja, ezzel hozzájárulva a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez;
21. közszolgáltatási szerződés: valamely közfeladat – vagy annak egy része – ellátására a szerv nevében történő ellátására kötött írásbeli szerződés. Nem minősül közszolgáltatási szerződésnek azon közszolgáltatással kapcsolatban kötött szerződés, amelynek nyújtása jogszabályban meghatározott feltételeken alapuló engedélyhez van kötve;
22. közvetlen politikai tevékenység: párt érdekében végzett politikai tevékenység, az országgyűlési képviselői választáson történő jelöltállítás, a megyei, fővárosi önkormányzat képviselő-testületébe történő jelöltállítás, az Európai Parlament tagjának történő jelölés, a megyei jogú város képviselő-testületébe történő jelöltállítás, valamint a polgármester jelölése; nem minősül közvetlen politikai tevékenységnek a külön törvényben meghatározott nemzetiségi szervezet által a helyi, illetve nemzetiségi önkormányzati képviselői választáson történő jelöltállítás valamint a polgármester jelölése.
23. legfőbb szerv: az alapítvány kezelő szerve (szervezete), az egyesület taggyűlése vagy a létesítő okirat rendelkezései szerint közvetlenül vagy közvetett módon választott testület,
24. létesítő okirat: az egyesület alapszabálya, az alapítvány alapító okirata;
25. nem pénzbeli támogatás: vagyoni értékkel rendelkező forgalomképes dolog, szellemi alkotás, illetve vagyoni értékű jog részben vagy egészében, véglegesen vagy ideiglenesen, teljesen vagy részben ingyenesen történő átruházása vagy átengedése, illetve szolgáltatás biztosítása;
26. pályázati felhívás: az a nyilvános vagy előre meghatározott körben közzétett felhívás, amely a pályázók összevetésére alkalmas feltételeket és a pályázattal elnyerhető cél szerinti juttatást, a pályázat értékelésének lényeges feltételeit (beleértve a benyújtási és értékelési határidőket, valamint a pályázat elbírálására hivatottak körét) megjelöli;
27. tartós adományozás: a civil szervezet és az adományozó által írásban kötött szerződés alapján nyújtott pénzbeli támogatás, ha a szerződésben az adományozó arra vállal kötelezettséget, hogy az adományt a szerződéskötés (szerződésmódosítás) évében és az azt követő legalább három évben, évente legalább egy alkalommal – azonos vagy növekvő összegben – ellenszolgáltatás nélkül adja, azzal, hogy nem számít ellenszolgáltatásnak, ha a közhasznú szervezet a közhasznú szolgáltatás nyújtása keretében utal az adományozó nevére, tevékenységére;
28. törzsvagyon: az induló tőke, megnövelve alapítvány esetében a csatlakozók által kifejezetten az induló tőke növelése érdekében rendelkezésre bocsátott vagyonnal;
29. vezető tisztségviselő: az alapítvány kezelője, illetve kezelő szervének (szervezetének) és – amennyiben az alapítványnak van felügyelő szerve – felügyelő szervének elnöke és tagja, továbbá – ha az alapítvány kezelő szerve (szervezete) elkülönült jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet vagy állami szerv – a kezelő szerv (szervezet) egyszemélyi felelős vezetője vagy ilyen jogkörben eljáró testületének tagja; az egyesület ügyintéző és képviseleti szervének vagy – amennyiben az egyesületnek van felügyelő szerve – a felügyelő szerv elnöke és tagja.

I. FEJEZET

AZ EGYESÜLÉSI JOG ALAPJÁN LÉTREJÖTT SZERVEZETEK

- 3. §** (1) Az egyesülési jog mindenkit megillető alapvető szabadságjog, amelynek alapján mindenkinek joga van ahhoz, hogy másokkal szervezeteket, illetve közösségeket hozzon létre vagy azokhoz csatlakozzon.
- (2) Az egyesülési jog alapján a természetes személyek, valamint tevékenységük célja és alapítóik szándéka szerint a jogi személyek, valamint ezek jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetei szervezeteket hozhatnak létre és működtethetnek.
- (3) Az egyesülési jog gyakorlása nem sértheti az Alaptörvény C) cikk (2) bekezdését, nem valósíthat meg bűncselekményt vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívást, valamint nem járhat mások jogainak és szabadságának sérelmével.
- (4) Az egyesülési jog alapján szervezet minden olyan tevékenység végzése céljából alapítható, amely összhangban áll az Alaptörvénnyel, és amelyet törvény nem tilt.
- (5) Az egyesülési jog alapján fegyveres szervezet nem hozható létre, valamint törvény alapján kizárólag állami szerv saját hatáskörében ellátható közfeladat megvalósítására irányuló tevékenység nem végezhető.
- 4. §** (1) Az egyesület az egyesülési jog alapján létrehozott szervezet, amelynek különös formáira: a szövetségre, a pártra, a szakszervezetre, továbbá a külön törvény hatálya alá tartozó tevékenységet végző egyesületekre törvény az egyesületre vonatkozó rendelkezésektől eltérő szabályokat állapíthat meg. A különös formában működő egyesület elnevezésének tartalmaznia kell a különös forma megnevezését.
- (2) Az egyesület jogi személy, amely a nyilvántartásba vétellel jön létre.
- (3) Az egyesület szövetség, ha tagjai között legalább két jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet van.
- (4) Ha az egyesület olyan tevékenységet végez, amelyet jogszabály engedélyhez (feltételhez) köt vagy egyébként szabályoz, e tevékenység felett a tevékenység szerinti hatáskörrel rendelkező állami szerv a hatósági ellenőrzésre irányadó szabályok alkalmazásával felügyeletet gyakorol.
- 5. §** Nem minősül egyesületnek a természetes személyeknek az egyesülési jog alapján létrehozott olyan közössége, amelynek működése nem rendszeres, vagy nincs nyilvántartott tagsága vagy az egyesületre vonatkozó rendelkezésekben meghatározott szervezete.
- 6. §** Az egyesület alapszabálya vagy törvény eltérő rendelkezése hiányában a megszűnt egyesületnek a hitelezői igények kielégítése után megmaradt vagyona a civil szervezetek támogatására való felhasználás céljából a Nemzeti Együttműködési Alapot illeti meg. A vagyon felhasználásának módját a Civil Információs Portálon nyilvánosságra kell hozni.
- 7. §** A Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek tagjaira vonatkozóan az egyesülési jog gyakorlásának feltételeit és módját törvény állapítja meg.
- 8. §** (1) Minden egyesület saját maga rendelkezik nevével, címerével, logójával és minden a nevéhez kapcsolódó joggal, különös tekintettel a hirdetési, reklám és a tevékenység televíziós, rádiós valamint egyéb elektronikus technikákkal történő közvetítésével kapcsolatos jogokra.
- (2) Az egyesület az (1) bekezdés szerinti hirdetési, reklám, illetve közvetítési jogokkal kapcsolatosan egy évnél hosszabb időre szerződést csak a legfőbb szerv külön felhatalmazása alapján köthet.
- (3) A (2) bekezdés szerinti, határozatlan vagy egy évnél hosszabb időre kötött szerződés megkötésétől számítva évente a legfőbb szerv újabb felhatalmazása hiányában hatályát veszti. Ezen rendelkezést az (1) bekezdés szerinti szerződésben szerepeltetni kell.

II. FEJEZET

A CIVIL SZERVEZETEK CSŐD-, FELSZÁMOLÁSI ÉS VÉGELSZÁMOLÁSI ELJÁRÁSA

9. § (1) A civil szervezet végelszámolására – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló törvény (a továbbiakban: Ctv.) rendelkezéseit az e törvényben szabályozott eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A civil szervezet végelszámolására irányuló kérelmet a végelszámoló által aláírt papír alapú, illetve a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvényben elektronikus útra kötelezett civil szervezetek esetén elektronikus nyomtatványon kell előterjeszteni. A végelszámolással összefüggő nemperes eljárásokban a civil szervezet székhelye szerinti törvényszék jár el.

(3) A végelszámoló a végelszámolás iránti kérelemben köteles bejelenteni a végelszámolás megindítását elrendelő határozat keltét, a végelszámolás kezdő időpontját, a végelszámoló nevét (cégnevét) és lakóhelyét (székhelyét), ha a végelszámoló nem természetes személy, akkor a cégjegyzékszámát és a megbízásából eljáró természetes személy nevét és lakóhelyét, valamint a civil szervezet ügyintéző és képviseleti szerve jogviszonyának megszűnését. A bíróság a végelszámolás megindításáról végzést hoz, melynek közzétételéről a bíróság a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvényben meghatározott nyilvántartás útján gondoskodik. A végelszámolás elrendelésekor a nyilvántartásban a „v.a.” toldatot fel kell tüntetni.

(4) A civil szervezetek vonatkozásában egyszerűsített végelszámolási eljárás lefolytatásának nincs helye.

(5) A végelszámolás (kényszer-végelszámolás) közzétételét követően a civil szervezetnek haladéktalanul el kell különítenie az eljárás költségeinek fedezetét.

(6) A Ptk. 64. § (1) bekezdés *b*) pontja alapján indult végelszámolás során az egyesület legfőbb szerve dönthet a továbbműködésről, amely esetben – a végelszámolási eljárás már felmerült költségeinek megtérítése mellett – a bíróság megszünteti az eljárást és törli a nyilvántartásból a toldatot.

(7) Az alapítványt a Ptk. 74/E. §-ban meghatározott esetekben kényszer-végelszámolási eljárás lefolytatását követően a bíróság törli a nyilvántartásból.

(8) A (7) bekezdésben foglaltaktól eltérően a Ptk. 74/E. § (1) és (3) bekezdés második mondatában foglalt esetben lehetőség van végelszámolási eljárás lefolytatására. Az alapítvány végelszámolása esetén a végelszámolási eljárást megelőzi a bíróság által az alapító kérelmére lefolytatott nemperes eljárás, amelyben a bíróság megállapítja, hogy a Ptk. 74/E. § (1) vagy (3) bekezdés második mondatában meghatározott feltétel fennáll-e. A nyilvántartást vezető szerv a fenti feltétel bekövetkezéséről, vagy fenn nem állásáról végzést hoz, melyben határoz az alapítvány nyilvántartásból való törléséről, vagy megszüntetéséről, egyben tájékoztatja ezen körülményről a törvényességi ellenőrzési jogkört ellátó ügyészséget, és felhívja az alapítványt arra, hogy a végzés kézhezvételét követő harminc napon belül kezdeményezze az alapítvány végelszámolással történő megszüntetését. Az alapítvány végelszámolása esetén a Ctv. 112. § (4) bekezdésben meghatározottakon túl a kérelemhez csatolni kell a Ptk. 74/E. § (1) vagy (3) bekezdésében meghatározott feltétel bekövetkezését megállapító végzést.

10. § (1) Civil szervezetre – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvényt (a továbbiakban: Cstv.) a (2)–(7) bekezdésben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) Ahol a Cstv. a gazdálkodó szervezet vezetőjét említi, azon az egyesület ügyintéző és képviselő szervét, valamint az alapítvány kezelő szervét kell érteni. Ahol a Cstv. Céglőnyvt említ, ott a civil szervezetek vonatkozásában a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvényben meghatározott nyilvántartását kell érteni. Ahol a Cstv. az adós cégjegyzékszámát említi, ott a civil szervezet nyilvántartási számát kell érteni.

(3) A Cstv. 27. § (2) bekezdés *a*) pontjában meghatározottak helyett a bíróság a civil szervezet fizetéseképtelenségét akkor állapítja meg, ha a civil szervezet szerződésen alapuló nem vitatott vagy elismert tartozását a teljesítési idő lejártát követő hatvan napon belül sem egyenlítette ki vagy nem vitatta, és az ezt követő hitelezői írásbeli fizetési felszólítására sem teljesítette. Fizetéseképtelenség nem állapítható meg, ha a civil szervezet nem vitatott vagy elismert tartozását meghaladóan állami vagy önkormányzati szerv felé nem vitatott vagy elismert követelése áll fenn költségvetési támogatási jogviszony keretében.

(4) A csőd- vagy felszámolási eljárás elrendelésekor a civil szervezet köteles haladéktalanul elkülöníteni az eljárás dologi és személyi ráfordításait fedező összeget.

(5) A Cstv. 27. § (2) bekezdés *a*) és *b*) pontja szerinti esetekben a bíróság a civil szervezet kérelmére a Cstv. 26. § (3) bekezdésének alkalmazása helyett legfeljebb kilencven napos fizetési haladékot adhat, és egyben reorganizációs terv készítését rendeli el. A bíróság a fizetéseképtelenséget megállapítja, ha a civil szervezet a határidő leteltekor a reorganizációs tervet nem nyújtja be, vagy ahhoz nem csatolja a hitelezőkkel kötött megállapodást az adósságok rendezéséről, továbbá a vagyonihiány és forráshiány megszüntetésére a civil szervezet legfőbb szerve által hozott döntéseket.

(6) A fizetéseképtelenség megállapításának a (4) bekezdés szerinti időtartamú halasztására legfeljebb háromévenként, de egy eljárásban egy alkalommal kerülhet sor.

(7) Civil szervezet csődeljárása vagy felszámolása esetén a „cs.a” vagy a „f.a.” toldatot, a csődeljárás megindítását, a csődeljárás elrendelését, a felszámolási eljárás elrendelését és az említett eljárások jogerős befejezését a nyilvántartásban is fel kell tüntetni. A nyilvántartásba be kell jegyezni az eljárás nevét, kezdő, illetve befejező időpontját, továbbá a vagyoni felügyelőre vagy felszámolóra vonatkozó adatokat (név, székhely, lakóhely, levelezési cím).

III. FEJEZET

A CIVIL SZERVEZETEK FELETTI TÖRVÉNYESSÉGI ELLENŐRZÉS

3. Az ügyész és a bíróság intézkedései

11. § (1) A civil szervezet működése felett az ügyészség – az e törvényben, valamint a Ptk.-ban meghatározott eltérésekkel – az ügyészségről szóló törvény rendelkezései szerint törvényességi ellenőrzést gyakorol. A törvényességi ellenőrzés nem terjed ki az olyan ügyekre, amelyekben egyébként bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárásnak van helye.

(2) A törvényességi ellenőrzést gyakorló ügyész ellenőrzi, hogy a civil szervezet

a) belső (önkormányzati) szabályzatai, illetve azok módosításai megfelelnek-e a jogszabályoknak és a létesítő okiratnak,

b) működése, határozatai, a legfőbb szerv döntései megfelelnek-e a jogszabályoknak, a létesítő okiratnak vagy az egyéb belső (önkormányzati) szabályzatoknak.

(3) Ha a civil szervezet működésének törvényessége másképpen nem biztosítható, az ügyész törvényességi ellenőrzési jogkörében eljárva keresettel a bírósághoz fordulhat. A bíróság a keresetet megvizsgálja és szükség esetén

a) megsemmisíti a civil szervezet bármely szervének törvénysértő határozatát, és szükség szerint új határozat meghozatalát rendeli el,

b) a működés törvényességének helyreállítása érdekében összehívja a legfőbb szervet, vagy határidő tűzésével a törvényes működés helyreállítására kötelezi a legfőbb szervet, és minderről értesíti a civil szervezetnél választott felügyelő szervet is,

c) ha a törvényes működés nem állítható helyre vagy a *b)* pont szerinti határidő eredménytelenül telt el, a civil szervezetet megszünteti.

(4) A bíróság az ügyész keresete alapján felosztatja az egyesületet, ha annak működése vagy tevékenysége a 3. § (3) bekezdésébe ütközik.

(5) A bíróság az ügyész keresete alapján megállapítja az egyesület megszűnését, ha az legalább egy éve nem működik, vagy tagjainak száma a Ptk. 61. § (3) bekezdésében meghatározott legkisebb létszám alá csökken.

(6) A civil szervezet – felosztatása, megszüntetése vagy megszűnésének megállapítása esetén – a nyilvántartásból való törlésről rendelkező bírósági határozat jogerőre emelkedésének napjával szűnik meg.

(7) Az ügyész a civil szervezet szervének törvénysértő határozatának megsemmisítésére a (3) bekezdés *a)* pontja szerinti keresetlevelet a határozat meghozatalától számított egy éven belül nyújthatja be.

4. Jogorvoslat az ügyész intézkedései ellen

12. § Az ügyész törvénysértő intézkedései ellen az ügyészségről szóló törvény szerint kifogásnak van helye.

IV. FEJEZET

CIVIL SZERVEZETEK NYILVÁNTARTÁSA

5. A nyilvántartás vezetése és kezelése

13. § (1) A civil szervezetet – a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvény rendelkezései szerint eljárva – a törvényszék veszi nyilvántartásba.

(2)

(3)

6. Civil Információs Portál

14. § (1) A társadalmi és civil kapcsolatok fejlesztéséért felelős miniszter (továbbiakban: miniszter) a civil szervezetekkel kapcsolatos nyilvános, közérdekből nyilvános információk gyűjtése, rendszerezése és

közzététele, illetve ezzel összefüggésben a kérelemre történő adatszolgáltatás biztosítása céljából akadálymentes honlapot működtet (továbbiakban: Civil Információs Portál).

(2)

7. A nyilvántartáshoz való hozzáférés

15. § (1) A civil szervezet nyilvántartásba bejegyzett adatai – ideértve a törölt adatokat is – nyilvánosak.

(2) Az egyesület, alapítvány bírósághoz benyújtott iratai, ideértve a még el nem bírált kérelmet és mellékleteit is, – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – nyilvánosak, azokat bárki megtekintheti, és azokról feljegyzést készíthet.

(3) Az egyesület alakuló ülésének jelenléti íve, valamint az egyesület tagnyilvántartása nem nyilvános.

(4) A törvényességi ellenőrzési eljárás keretében az ügyészség teljes körű iratbetekintésre jogosult.

16. § Az e törvény alapján kezelt adatok statisztikai célra felhasználhatók és azokból, személyazonosításra alkalmatlan módon, statisztikai adatok szolgáltatathatók.

V. FEJEZET

A CIVIL SZERVEZET GAZDÁLKODÁSA

8. A gazdálkodás általános szabályai

17. § (1) A civil szervezet a létesítő okiratában meghatározott cél megvalósítása érdekében vagyonával önállóan gazdálkodik, civil szervezet elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenység folytatására nem alapítható.

(2) A civil szervezet tartozásaiért saját vagyonával felel. A civil szervezet alapítója, tagja – a vagyoni hozzájárulásának megfizetésén túl – a szervezet tartozásaiért saját vagyonával nem felel.

(3) A civil szervezet a létesítő okiratban meghatározott cél szerinti tevékenységet (a továbbiakban: alapcél szerinti tevékenység) – közhasznú szervezet esetében, ideértve a közhasznú tevékenységet is – folytathat és – célja megvalósítása gazdasági feltételeinek biztosítása érdekében – gazdasági-vállalkozási tevékenységet is végezhet, amennyiben ez az alapcél szerinti tevékenységét nem veszélyezteti.

(4) A civil szervezet csak olyan módon vehet fel hitelt és vállalhat kötelezettséget, amely nem veszélyezteti az alapcél szerinti tevékenységének ellátását és működésének fenntartását.

18. § (1) A civil szervezet

a) alapcél szerinti (közhasznú), és

b) gazdasági-vállalkozási

tevékenységet folytathat.

(2) A civil szervezet vagyonát a 17. § (3) bekezdése szerint folytatott gazdasági-vállalkozási tevékenység eredménye is gyarapíthatja.

19. § (1) A civil szervezet bevételei:

a) egyesület esetében tagdíj, alapítvány esetében alapítótól kapott befizetés, valamint az alapító által az alapítvány rendelkezésére bocsátott vagyon;

b) gazdasági-vállalkozási tevékenységből (szolgáltatás nyújtásából) származó bevétel;

c) a költségvetési támogatás:

ca) a pályázat útján, valamint egyedi döntéssel kapott költségvetési támogatás;

cb) az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból származó, a költségvetésből juttatott támogatás;

cc) az Európai Unió költségvetéséből vagy más államtól, nemzetközi szervezettől származó támogatás;

cd) a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerint kiutalt összege;

d) az államháztartás alrendszereiből közszolgáltatási szerződés ellenértékeként szerzett bevétel;

e) más szervezettől, illetve magánszemélytől kapott adomány;

f) befektetési tevékenységből származó bevétel;

g) az *a)–f)* pontok alá nem tartozó egyéb bevétel.

(2) A civil szervezet költségei, ráfordításai (kiadásai):

a) alapcél szerinti (közhasznú) tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó költségek;

b) gazdasági vállalkozási tevékenységhez (szolgáltatás nyújtásához) közvetlenül kapcsolódó költségek;

c) a civil szervezet szerveinek, szervezetének működési költségei (ideértve az adminisztráció költségeit és az egyéb felmerült közvetett költségeket), valamint a több tevékenységhez használt immateriális javak és tárgyi eszközök értékcsökkenési leírása;

d) az *a)–c)* pontok alá nem tartozó egyéb költség.

20. § A civil szervezet bevételeit a 19. § (1) bekezdés szerinti részletezésben, költségeit ráfordításait (kiadásait) a 19. § (2) bekezdés szerinti részletezésben elkülönítetten, a számviteli előírások szerint tartja nyilván.

21. § A civil szervezet 19. § (2) bekezdés *c)* és *d)* pontja szerinti költségeit, ráfordításait (kiadásait) alapcél szerinti tevékenység és a gazdasági-vállalkozási tevékenység, továbbá közhasznú jogállás esetén a közhasznú tevékenység között az előzőekben felsorolt tevékenységek árbevételének (bevételének) arányában kell évente megosztani.

22. § (1) A civil szervezet a gazdasági-vállalkozási tevékenységgel összefüggő immateriális javak és a tárgyi eszközök értékcsökkenési leírását társasági adó alapjának meghatározásakor a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény szerint veheti figyelembe.

(2) A civil szervezet működése során az induló tőke (törzsvagyon) kezelésére a létesítő okirat rendelkezései az irányadóak.

23. § Ha valamely évre vonatkozóan megállapítható, hogy a civil szervezet elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenységű szervezetnek minősült, az adóhatóság a civil szervezettel szemben törvényességi ellenőrzési eljárást kezdeményez.

9. Az adománygyűjtés szabályai

24. § Civil szervezet javára adománygyűjtő tevékenység folytatható.

25. § (1) A civil szervezet nevében vagy javára történő adománygyűjtés nem járhat az adományozók, illetve más személyek zavarásával, a személyhez fűződő jogok és az emberi méltóság sérelmével.

(2) A civil szervezet nevében vagy javára történő adománygyűjtés csak a civil szervezet írásbeli meghatalmazása alapján végezhető.

26. § A civil szervezet részére juttatott adományokat az adományozó nyilvántartásába beállított könyv szerinti, ennek hiányában a szokásos piaci áron kell nyilvántartásba venni.

VI. FEJEZET

CIVIL SZERVEZETEK KÖNYVVEZETÉSÉNEK, BESZÁMOLÁSI RENDJÉNEK SZABÁLYAI

10. A könyvvezetés nyilvántartási szabályai

27. § (1) A civil szervezetnek az alapcél szerinti (ezen belül közhasznú) tevékenységéből, illetve a gazdasági-vállalkozási tevékenységéből származó bevételeit és költségeit, ráfordításait (kiadásait) elkülönítetten kell nyilvántartani.

(2) A civil szervezet nyilvántartásaira egyebekben a reá irányadó könyvvezetési szabályokat kell alkalmazni, azzal, hogy közhasznú jogállású szervezet kizárólag kettős könyvvitelt vezethet.

11. A beszámolási szabályok

28. § (1) A civil szervezet a működéséről, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről az üzleti év könyveinek lezárását követően az üzleti év utolsó napjával, illetve a megszűnés napjával mint mérlegfordulónappal a jogszabályban meghatározottak szerint köteles beszámolót készíteni.

(2) Civil szervezet esetében az üzleti év azonos a naptári évvel. Az üzleti év az év közben alakuló, illetve megszűnő szervezetek esetében a megalakulás, illetve megszűnés évében tér el a naptári évtől. A mérleg fordulónapja – a megszűnést kivéve – december 31.

(3) A beszámoló formáját a civil szervezet által folytatott tevékenység, az éves összes bevétel (az alaptevékenység és a gazdasági-vállalkozási tevékenység összes bevételeinek) nagysága, valamint a könyvvezetés módja határozza meg.

- 29. § (1)** A civil szervezet könyvvezetése – a beszámolási kötelezettség függvényében – az egyszeres vagy a kettős könyvvitel rendszerében, magyar nyelven, forintban történhet.
- (2) A civil szervezet beszámolója tartalmazza:
- a) a mérleget (egyszerűsített mérleget),
 - b) az eredménykimutatást (eredménylevezetést),
 - c) kettős könyvvitel esetében a kiegészítő mellékletet.
- (3) A civil szervezet köteles a beszámolójával egyidejűleg közhasznúsági mellékletet is készíteni.
- (4) A kettős könyvvitelt vezető közhasznú szervezet kiegészítő mellékletében be kell mutatni a támogatási program keretében végleges jelleggel felhasznált összegeket támogatásonként. Támogatási program alatt a központi, az önkormányzati és/vagy nemzetközi forrásból, illetve más gazdálkodótól kapott, a tevékenység fenntartását, fejlesztését célzó támogatást, adományt kell érteni. Külön kell megadni a kiegészítő mellékletben a támogatási program keretében kapott visszatérítendő (kötelezettségként kimutatott) támogatásra vonatkozó, előbbieken részletezett adatokat.
- (5) A kettős könyvvitelt vezető közhasznú szervezet kiegészítő mellékletében be kell mutatni a szervezet által az üzleti évben végzett főbb tevékenységeket és programokat.
- (6) A közhasznúsági mellékletben be kell mutatni a szervezet által végzett közhasznú tevékenységeket, ezen tevékenységek fő célcsoportjait és eredményeit, valamint a közhasznú jogállás megállapításához szükséges 32. § szerinti adatokat, mutatókat.
- (7) A közhasznúsági melléklet tartalmazza a vagyon felhasználásával kapcsolatos kimutatást, a közhasznú cél szerinti juttatások kimutatását, a vezető tisztségviselőinek nyújtott juttatások összegét és a juttatásban részesülő vezető tisztségek felsorolását.
- 30. § (1)** A civil szervezet köteles a jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott beszámolóját, valamint közhasznúsági mellékletét – kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó független könyvvizsgálói jelentéssel együtt – az adott üzleti év mérlegfordulónapját követő ötödik hónap utolsó napjáig letétbe helyezni és közzétenni, kötelező könyvvizsgálat esetén ugyanolyan formában és tartalommal, mint amelynek alapján a könyvvizsgáló a beszámolót felülvizsgálta.
- (2) A civil szervezet az (1) bekezdés szerinti kötelezettségének a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvényben meghatározott módon tesz eleget.
- (3) A letétbe helyezett beszámolót, valamint közhasznúsági mellékletet a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvényben meghatározott módon kell közzétenni, valamint adatainak lekérdezését a Civil Információs Portál számára lehetővé kell tenni.
- (4) Ha a civil szervezet saját honlappal rendelkezik, a közzétételi kötelezettség kiterjed a beszámoló, valamint közhasznúsági melléklet saját honlapon történő elhelyezésére is. A civil szervezet a saját

honlapon közzétett adatok folyamatos megtekinthetőségét legalább a közzétételt követő második üzleti évre vonatkozó adatok közzétételéig biztosítja.

(5) Ha a civil szervezet a beszámolóval, valamint közhasznúsági melléklettel kapcsolatos (1)–(3) bekezdés szerinti kötelezettségét elmulasztja és azt egy éven belül nem pótolja, a bíróság törvényességi ellenőrzési eljárás lefolytatása céljából értesíti az ügyészséget.

(6) A civil szervezet beszámolójára egyebekben a számvitelről szóló törvény, valamint az annak felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet előírásait kell alkalmazni.

VII. FEJEZET

A KÖZHASZNÚ JOGÁLLÁS

12. A közhasznú jogállás megszerzésének feltételei

31. § E fejezet rendelkezéseinek alkalmazása során a 32. § (1) bekezdés *b*) pontja szerinti szervezetek esetében a rájuk irányadó jogszabály szerinti szervet kell érteni a szervezet legfőbb szerve, ügyintéző és képviseleti szerve alatt. E szervezetek esetében a közhasznú jogállást a szervezet nyilvántartására illetékes szerv állapítja meg és jegyzi be a nyilvántartásba.

32. § (1) Közhasznú szervezetté minősíthető a Magyarországon nyilvántartásba vett – létesítő okiratában megjelölt közfeladat teljesítésére irányuló – közhasznú tevékenységet végző szervezet, amely a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez megfelelő erőforrásokkal rendelkezik, továbbá amelynek megfelelő társadalmi támogatottsága kimutatható, és amely:

a) civil szervezet (ide nem értve a civil társaságot), vagy

b) olyan egyéb szervezet, amelyre vonatkozóan a közhasznú jogállás megszerzését törvény lehetővé teszi.

(2) Törvény az (1) bekezdéstől eltérően megállapíthatja valamely szervezet közhasznú jogállását.

(3) A közhasznú tevékenységet végző szervezet hozzájárul a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez, amennyiben az előző évről szóló beszámoló közhasznúsági melléklete célcsoportra vonatkozó adatai alapján a szervezet szolgáltatásai a szervezet testületi tagjain, munkavállalóin, önkéntesein kívül más személyek számára is hozzáférhetőek.

(4) Megfelelő erőforrás áll az (1) bekezdés szerinti szervezet rendelkezésére, ha az előző két lezárt üzleti év vonatkozásában a következő feltételek közül legalább egy teljesül:

a) az átlagos éves bevétele meghaladja az egymillió forintot, vagy

b) a két év egybeszámított adózott eredménye (tárgyévi eredménye) nem negatív, vagy

c) a személyi jellegű ráfordításai (kiadásai) – a vezető tisztségviselők juttatásainak figyelembevételével – eléri az összes ráfordítás (kiadás) egynegyedét.

(5) Megfelelő társadalmi támogatottság mutatható ki az (1) bekezdés szerinti szervezetnél, ha az előző két lezárt üzleti éve vonatkozásában a következő feltételek közül legalább egy teljesül:

a) a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerint a szervezetnek felajánlott összegből kiutalt összeg eléri az 54. § szerinti bevétel nélkül számított összes bevétel kettő százalékát, vagy

b) a közhasznú tevékenység érdekében felmerült költségek, ráfordítások elérik az összes ráfordítás felét a két év átlagában, vagy

c) közhasznú tevékenységének ellátását tartósan (két év átlagában) legalább tíz közérdekű önkéntes tevékenységet végző személy segíti a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvénynek megfelelően.

(6) A beszámoló adatai alapján minden letétbe helyezés alkalmával a közhasznú jogállás nyilvántartásba vételére illetékes szerv megvizsgálja az (1) bekezdés szerinti feltételek teljesülését. Ha az (1) bekezdés szerinti feltételek nem teljesülnek, a szervezet közhasznú jogállását a bíróság megszünteti és az erre vonatkozó adatot a nyilvántartásból törli.

33. § A közhasznú szervezetté minősíthető szervezet közhasznú jogállását a közhasznú szervezetként való nyilvántartásba vétellel szerzi meg (a továbbiakban: közhasznúsági nyilvántartásba vétel).

34. § (1) A közhasznúsági nyilvántartásba vételhez a szervezet létesítő okiratának tartalmaznia kell, hogy a szervezet

a) milyen közhasznú tevékenység(ek)et folytat, e közhasznú tevékenység(ek)et mely közfeladat(ok)hoz kapcsolódóan végzi, továbbá hogy e közfeladat(ok) teljesítését mely jogszabályhely(ek) írja (írják) elő, valamint – ha tagsággal rendelkezik – nem zárja ki, hogy tagjain kívül más is részesülhessen a közhasznú szolgáltatásaiból;

b) gazdasági-vállalkozási tevékenységet csak közhasznú vagy a létesítő okiratban meghatározott egyéb céljainak megvalósítása érdekében, a közhasznú célok megvalósítását nem veszélyeztetve végez;

c) gazdálkodása során elért eredményét nem osztja fel, azt a létesítő okiratában meghatározott közhasznú tevékenységére fordítja;

d) közvetlen politikai tevékenységet nem folytat, szervezete pártoktól független és azoknak anyagi támogatást nem nyújt.

(2) A közhasznú nyilvántartásba vételre irányuló kérelmet előterjesztő szervezetnek két egymást követő lezárt üzleti évben meg kell felelnie az e törvény 32. §-ában foglalt követelményeknek, amelyet a bíróság a nyilvántartás és a beszámoló adatai alapján állapít meg.

35. § (1) Civil szervezettel állami, közigazgatási, költségvetési szerv közszolgáltatási szerződést kizárólag akkor köthet, ha a civil szervezet közhasznú jogállású.

(2) Nem minősül közszolgáltatási szerződésnek a feladat finanszírozását szolgáló támogatás, ha a támogatás nyújtásának minden feltételét jogszabály határozza meg, és a támogatási döntés meghozatala során a döntéshozónak mérlegelési joga nincs. Nem minősül mérlegelési jognak, ha a döntéshozó a jogszabályban meghatározott támogatási keret kimerüléséig a támogatás odaítélésére vonatkozó, a jogszabályi feltételeknek megfelelő kérelmeket beérkezési sorrendben teljesíti.

36. § (1) Közhasznú jogállású szervezet jogosult használni a közhasznú megjelölést.

(2) A civil szervezeteket és a közhasznú szervezeteket, valamint az e szervezeteket támogatókat külön jogszabály alapján adó- és illetékmentesség vagy adó- és illetékkedvezmény illeti meg.

13. A közhasznú szervezet működésével kapcsolatos különös szabályok

37. § (1) A több tagból álló legfőbb szerv, valamint az ügyintéző és képviseleti szerv ülései nyilvánosak, amely nyilvánosság jogszabályban meghatározott esetekben korlátozható.

(2) A több tagból álló legfőbb szerv esetén a közhasznú szervezet létesítő okiratának tartalmaznia kell

a) az ülésezés gyakoriságára – amely az évi egy alkalomnál kevesebb nem lehet –, az ülések összehívásának rendjére, a napirend közlésének módjára, az ülések nyilvánosságára, határozatképességére és a határozathozatal módjára,

b) a közhasznú szervezet vezető tisztségviselőinek összeférhetetlenségére,

c) ha a közhasznú szervezet működését és gazdálkodását ellenőrző felügyelő szerv létrehozása vagy kijelölése kötelező, ennek létrehozására, hatáskörére és működésére, valamint

d) a közhasznú szervezet éves beszámolója jóváhagyásának módjára

vonatkozó szabályokat.

(3) A közhasznú szervezet létesítő okiratának vagy – ennek felhatalmazása alapján – belső szabályzatának rendelkeznie kell

a) olyan nyilvántartás vezetéséről, amelyből a döntésre jogosult szerv döntésének tartalma, időpontja és hatálya, illetve a döntést támogatók és ellenzők számaránya (ha lehetséges, személye) megállapítható,

b) a döntéseknek az érintettekkel való közlési, illetve nyilvánosságra hozatali módjáról,

c) a közhasznú szervezet működésével kapcsolatosan keletkezett iratokba való betekintés rendjéről, valamint

d) a közhasznú szervezet működésének, szolgáltatása igénybevétele módjának, beszámoló közlésének nyilvánosságáról.

(4) Az egy tagból (személyből) álló legfőbb szerv esetén a döntéshozatalt megelőzően e tag (személy) köteles – a személyi kérdésekkel kapcsolatos döntéseket kivéve – a felügyelő szerv, valamint a felelős személyek véleményének megismerése érdekében ülést összehívni, vagy írásos véleményüket beszerezni. Az írásos vélemények, illetve az ülésről készült jegyzőkönyvek nyilvánosak.

(5) Az egy tagból (személyből) álló legfőbb szerv esetén a létesítő okiratnak rendelkeznie kell

a) a (4) bekezdésben foglalt véleményezési jog gyakorlásának módjáról,

b) abban az esetben, ha a véleményezési jogot ülésen gyakorolják – a határozatképesség kivételével – a (2) bekezdés *a)* pontjában foglaltakról, valamint

c) a (2) bekezdés *b)–d)* pontjában és a (3) bekezdésben foglaltakról.

38. § (1) A legfőbb szerv, valamint az ügyintéző és képviseleti szerv határozathozatalában nem vehet részt az a személy, aki vagy akinek közeli hozzátartozója a határozat alapján

a) kötelezettség vagy felelősség alól mentesül, vagy

b) bármilyen más előnyben részesül, illetve a megkötendő jogügyletben egyébként érdekelt.

(2) Nem minősül előnynek a közhasznú szervezet cél szerinti juttatásai keretében a bárki által megkötés nélkül igénybe vehető nem pénzbeli szolgáltatás, illetve az egyesület által tagjának, a tagsági jogviszony alapján nyújtott, létesítő okiratnak megfelelő cél szerinti juttatás.

(3) Nem lehet a felügyelő szerv elnöke vagy tagja, illetve könyvvizsgálója az a személy, aki

a) a legfőbb szerv, illetve az ügyintéző és képviseleti szerv elnöke vagy tagja (ide nem értve az egyesület legfőbb szervének azon tagjait, akik tisztséget nem töltenek be),

b) a közhasznú szervezettel a megbízatásán kívüli más tevékenység kifejtésére irányuló munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll, ha jogszabály másképp nem rendelkezik,

c) a közhasznú szervezet cél szerinti juttatásából részesül – kivéve a bárki által megkötés nélkül igénybe vehető nem pénzbeli szolgáltatásokat, és az egyesület által tagjának a tagsági jogviszony alapján a létesítő okiratban foglaltaknak megfelelően nyújtott alapcél szerinti juttatást –, illetve

d) az *a)–c)* pontban meghatározott személyek közeli hozzátartozója.

39. § (1) A közhasznú szervezet megszűnését követő három évig nem lehet más közhasznú szervezet vezető tisztségviselője az a személy, aki korábban olyan közhasznú szervezet vezető tisztségviselője volt – annak megszűnését megelőző két évben legalább egy évig –,

a) amely jogutód nélkül szűnt meg úgy, hogy az állami adó- és vámhatóságnál nyilvántartott adó- és vámtartozását nem egyenlítette ki,

b) amellyel szemben az állami adó- és vámhatóság jelentős összegű adóhiányt tárt fel,

c) amellyel szemben az állami adó- és vámhatóság üzletlezárás intézkedést alkalmazott, vagy üzletlezárást helyettesítő bírságot szabott ki,

d) amelynek adószámát az állami adó- és vámhatóság az adózás rendjéről szóló törvény szerint felfüggesztette, illetőleg törölte.

(2) A vezető tisztségviselő, illetve az ennek jelölt személy köteles valamennyi érintett közhasznú szervezetet előzetesen tájékoztatni arról, hogy ilyen tisztséget egyidejűleg más közhasznú szervezetnél is betölt.

40. § (1) Ha a közhasznú szervezet éves bevétele meghaladja az ötmillió forintot, a vezető szervtől elkülönült felügyelő szerv létrehozása akkor is kötelező, ha ilyen kötelezettség más jogszabálynál fogva egyébként nem áll fenn.

(2) A felügyelő szerv ügyrendjét maga állapítja meg.

41. § (1) A felügyelő szerv ellenőrzi a közhasznú szervezet működését és gazdálkodását. Ennek során a vezető tisztségviselőktől jelentést, a szervezet munkavállalóitól pedig tájékoztatást vagy felvilágosítást kérhet, továbbá a közhasznú szervezet könyveibe és irataiba betekinthez, azokat megvizsgálhatja.

(2) A felügyelő szerv tagja a közhasznú szervezet vezető szervének ülésén tanácskozási joggal részt vehet, illetve részt vesz, ha jogszabály vagy a létesítő okirat így rendelkezik.

(3) A felügyelő szerv köteles az intézkedésre való jogosultságának megfelelően a legfőbb szervet vagy az ügyintéző és képviselői szervet tájékoztatni és annak összehívását kezdeményezni, ha arról szerez tudomást, hogy

a) a szervezet működése során olyan jogszabálysértés vagy a szervezet érdekeit egyébként súlyosan sértő esemény (mulasztás) történt, amelynek megszüntetése vagy következményeinek elhárítása, illetve enyhítése az intézkedésre jogosult vezető szerv döntését teszi szükségessé;

b) a vezető tisztségviselők felelősségét megalapozó tény merült fel.

(4) A legfőbb szervet vagy az ügyintéző és képviselői szervet a felügyelő szerv indítványára – annak megtételétől számított harminc napon belül – intézkedés céljából össze kell hívni. E határidő eredménytelen eltelte esetén a legfőbb szerv és az ügyintéző és képviselői szerv összehívására a felügyelő szerv is jogosult.

(5) Ha az arra jogosult szerv a törvényes működés helyreállítása érdekében szükséges intézkedéseket nem teszi meg, a felügyelő szerv köteles haladéktalanul értesíteni a törvényességi ellenőrzést ellátó szervet.

14. A közhasznú szervezet gazdálkodására vonatkozó különös szabályok

42. § (1) A közhasznú szervezet a gazdálkodása során elért eredményét nem oszthatja fel, azt létesítő okiratában meghatározott közhasznú tevékenységére kell fordítania.

(2) A közhasznú szervezet a vezető tisztségviselőt, a támogatót, az önkéntest, valamint e személyek közeli hozzátartozóját – a bárki által megkötés nélkül igénybe vehető szolgáltatások, illetve az egyesület által tagjának a tagsági jogviszony alapján nyújtott, létesítő okiratnak megfelelő juttatások kivételével – cél szerinti juttatásban nem részesítheti.

43. § (1) A közhasznú szervezet bármely cél szerinti juttatását – a létesítő okiratban meghatározott szabályok szerint – pályázathoz kötheti. Ebben az esetben a pályázati felhívás nem tartalmazhat olyan feltételeket, amelyekből – az eset összes körülményeinek mérlegelésével – megállapítható, hogy a pályázatnak előre meghatározott nyertese van (színlelt pályázat).

(2) Színlelt pályázat a cél szerinti juttatás alapjául nem szolgálhat.

44. § (1) A közhasznú szervezet váltót, illetve más hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt nem bocsáthat ki.

(2) A közhasznú szervezet gazdasági-vállalkozási tevékenységének fejlesztéséhez közhasznú tevékenységét veszélyeztető mértékű hitelt nem vehet fel.

45. § A befektetési tevékenységet végző közhasznú szervezetnek befektetési szabályzatot kell készítenie, amelyet a legfőbb szerv – ha ilyen létrehozta – a felügyelő szerv véleményének kikérését követően fogad el.

46. § (1) A közhasznú szervezet köteles a beszámoló jóváhagyásával egyidejűleg közhasznúsági mellékletet készíteni, amelyet a beszámolóval azonos módon köteles letétbe helyezni és közzétenni.

(2) A közhasznú szervezet beszámolójába bárki betekinhet, illetve abból saját költségére másolatot készíthet.

15. A közhasznú működés felügyelete, a közhasznúsági nyilvántartás

47. § A közhasznú szervezetek feletti adóellenőrzést az adóhatóság, az államháztartásból származó (költségvetési) támogatás felhasználásának ellenőrzését törvény eltérő rendelkezése hiányában az Állami Számvevőszék, az állami vagy önkormányzati költségvetésből, illetve a nemzetközi forrásokból juttatott támogatások felhasználásának ellenőrzését a külön jogszabály szerinti ellenőrzési szervezet, a közhasznú működés feletti törvényességi ellenőrzést pedig a reá irányadó szabályok szerint az ügyészség látja el.

48. § A közhasznú szervezet hatvan napon belül köteles kérni a közhasznú jogállásának törlését, ha a közhasznúvá minősítés feltételeinek nem felel meg.

49. § (1) Az ügyész a közhasznú jogállás nyilvántartásba vételére illetékes szervnél indítványozhatja a közhasznú jogállás megszüntetését, ha a közhasznú szervezet működése és vagyonfelhasználása az e törvényben, a létesítő okiratban vagy az ennek alapján készített belső szabályzatokban foglalt rendelkezéseknek nem felel meg, és ezen a szervezet az ügyészi felhívás ellenére sem változtat.

(2) Közhasznú szervezet közhasznú jogállását az ügyészség indítványa alapján a bíróság megszünteti, ha a szervezet a megszabott határidőn belül nem, vagy nem az előírásoknak megfelelő tartalommal teljesíti

a) a számviteli beszámolójának a 30. §-ban szabályozott letétbe helyezési, közzétételi kötelezettségét, illetve

b) a szervezet – letétbe helyezett beszámolója – nem felel meg a 32. § szerinti feltételeknek.

(3) Cégjegyzékbe bejegyzett közhasznú jogállású szervezet esetében a (2) bekezdés *a)* pontját nem kell alkalmazni.

(4) A bíróság az ügyész indítványa alapján megvizsgálja, hogy a közhasznú szervezet a közhasznúvá minősítés követelményeinek továbbra is megfelel-e. Ha e követelmények a vizsgált időszakban – az adatokból megállapíthatóan – nem teljesültek, a bíróság a közhasznú jogállás megszüntetéséről határoz, és az erre vonatkozó adatot a nyilvántartásból törli.

50. § A közhasznú szervezet a közhasznú jogállásának megszűnésekor köteles esedékes köztartozásait rendezni, illetve közszolgáltatás ellátására irányuló szerződéséből eredő kötelezettségeit időarányosan teljesíteni.

VIII. FEJEZET

CIVIL INFORMÁCIÓS CENTRUMOK

51. § (1) A civil szervezetek működésének szakmai támogatása, fenntarthatóságuk erősítése, továbbá az államháztartás alrendszeréből nyújtott támogatások szabályszerű felhasználásának elősegítése érdekében a miniszter civil információs centrumokat működtet.

(2) A civil információs centrumok nyilvános pályázat útján kiválasztott civil szervezetek.

52. § (1) A civil információs centrumok 51. § szerinti tevékenységük keretében az alábbi feladatokat látják el:

a) igény esetén közreműködnek a civil szervezetek e törvény szerinti adminisztratív (elektronikus úton teljesítendő) kötelezettségeik teljesítésében,

b) elősegítik a civil szervezetek és a megyei, települési, valamint kisebbségi önkormányzatok együttműködését,

c) részt vesznek a civil szervezetek és az üzleti szféra kapcsolatainak és együttműködési lehetőségeinek fejlesztésében,

d) folyamatos működésű szakmai tanácsadási rendszert működtetnek jogi, közhasznúsági területen; pénzügyi, könyvelési, adózási kérdésekben; pályázati módszerekre, technikákra vonatkozóan; számítógépezés területén,

e) folyamatos információs szolgáltatást biztosítanak az e törvény szerinti intézkedések végrehajtásának megvalósulásáról,

f) az e célra létrehozott számítógépes rendszeren keresztül adatot szolgáltatnak a Civil Információs Portál számára az *a)–e)* pontok szerinti feladatokkal kapcsolatos adatok és információk terjesztése érdekében.

(2) A civil információs centrumok kötelesek együttműködni egymással és a szakmai hálózatokkal az (1) bekezdés szerinti célok teljes körű megvalósítása érdekében.

IX. FEJEZET

A CIVIL SZERVEZETEK ÁLLAMI TÁMOGATÁSÁNAK KÜLÖNÖS SZABÁLYAI

53. § (1) Az államháztartásról szóló törvény (a továbbiakban: Áht.) rendelkezései szerint az államháztartás alrendszeritől támogatási szerződés vagy támogatói okirat alapján létesített jogviszony költségvetési támogatási jogviszony, amelyet az államháztartás működésére vonatkozó jogszabályok szabályoznak azzal, hogy a Ptk. alapján a támogató késedelmes teljesítése a mindenkor érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő késedelmi kamattal terhelt.

(2) Központi költségvetési forrás terhére törvény eltérő rendelkezése hiányában civil szervezetnek működési támogatás csak akkor nyújtható, ha a Nemzeti Együttműködési Alap biztosítja a költségvetési támogatás forrását.

(3) Az államháztartásról szóló törvény (a továbbiakban: Áht.) rendelkezései szerint az államháztartás központi alrendszeréből nyújtott támogatási programok és támogatások szakmai összehangolása, az azonos feladatok párhuzamos finanszírozásának kiszűrése érdekében a miniszter szakmai monitoring rendszert működtet.

(4) A (3) bekezdés szerinti szakmai monitoringrendszer tartalmazza a pályázati kiírások, támogatási döntések és támogatások alapvető adatait.

(5) A fejezetet irányító szerv, az alappal való rendelkezésre jogosult miniszter a (3) bekezdés szerinti szakmai monitoring rendszerben történő rögzítés és a támogatási programok szakmai összehangolása, azonos feladatok párhuzamos finanszírozásának kiszűrése érdekében a költségvetési előirányzat kezelője előzetes jóváhagyás céljából köteles megküldeni a (4) bekezdés szerinti adatokat a miniszter számára. A miniszter a megküldött iratokat megvizsgálja és 15 napon belül elektronikus úton jelez vissza azok tudomásulvételéről, vagy indokolási kötelezettség mellett a jóváhagyás megtagadásáról.

(6) Az (5) bekezdés szerinti kötelezettségét a fejezetet irányító szerv, az alappal való rendelkezésre jogosult miniszter, illetve a költségvetési előirányzat kezelője a kincstár útján teljesíti. A kincstár az általa működtetett monitoring rendszerben történő rögzítéssel egy időben az erre a célra rendszeresített számítógépes rendszeren keresztül küldi meg az adatokat a miniszter számára a Civil Információs Portálon történő közzététel céljából.

(7) Azon civil szervezet, amelynek letétbe helyezett beszámolója adatai alapján, a 19. § c) pont szerinti, központi költségvetésből származó bevétele – ide nem értve az 54. § szerinti támogatásokat – eléri vagy meghaladja az éves bevétel felét, jelentős költségvetési támogatásban részesülő szervezetnek minősül.

(8) A jelentős költségvetési támogatásban részesülő szervezet vezető tisztségviselője – a (7) bekezdés szerinti feltétel teljesülését alátámasztó beszámoló vonatkozásában – köteles vagyonynyilatkozatot tenni a beszámoló letétbe helyezését követő kilencven napon belül, amelynek a Civil Információs Portálon való közzétételéről a miniszter gondoskodik.

54. § Az 53. § rendelkezéseit nem kell alkalmazni az államháztartás alrendszereiből folyósított pénzeszköz esetén, ha

a) annak rendeltetése az állam vagy valamely közigazgatási szerv felelősségébe tartozó, jogszabályban meghatározott és részletesen szabályozott feladat, vagy a feladat egy részének ellátását célozza, vagy

b) annak nyújtása normatív alapon, vagy a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény szerint történt, vagy

c) az az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból részben vagy egészben támogatott tevékenység fedezetét jelenti.

X. FEJEZET

NEMZETI EGYÜTTMŰKÖDÉSI ALAP

16. Az Alap rendeltetése

55. § A Nemzeti Együttműködési Alap (a továbbiakban: Alap) az Áht. szerinti – a civil önszervezések működését, a nemzeti összetartozást, valamint a közjó kiteljesedését, illetve a civil szervezetek szakmai tevékenységét támogató – központi költségvetési előirányzat. Az Alap feletti rendelkezési jogot – ágazati stratégiai döntéseivel összhangban – a társadalmi és civil kapcsolatok fejlesztéséért felelős miniszter gyakorolja, és felel annak felhasználásáért.

17. Az Alap kiadásai

56. § (1) Az Alap terhére az alábbi célokra teljesíthetők kifizetések:

a) civil szervezetek által gyűjtött és elektronikusan bevallott adományok után járó öt százalékos normatív kiegészítés, amelyet a civil szervezet működési költségeinek fedezésére fordít legfeljebb a (2) bekezdés szerinti keret tíz százalékáig;

b) civil szervezet működésének támogatása;

c) civil szervezeteket érintő évfordulók, fesztiválok, hazai és határon túli rendezvények támogatása;

d) nemzetközi civil kapcsolatokban a magyarországi civil szervezetek jelenlétének biztosítása, hazai és határon túli rendezvényeken, fesztiválokon történő részvétel támogatása, nemzetközi tagdíjakhoz támogatás biztosítása, európai integrációt elősegítő programok támogatása;

e) civil szférával kapcsolatos tudományos kutatások, monitoringtevékenység és nyilvántartási feladatok támogatása;

f) civil szférával kapcsolatos szolgáltató, tanácsadó, oktatási, fejlesztő, segítő, illetve esélyegyenlőséget és akadálymentességet elősegítő tevékenység és intézmények támogatása;

g) civil szférát bemutató kiadványok, elektronikus és írott szakmai sajtó támogatása;

h) civil szervezetek pályázati önrészeinek támogatása;

i) adományozó szervezeteknek szóló juttatás a Nemzeti Együttműködési Alap Tanácsa (továbbiakban: Tanács), illetve a kollégiumok egységes elvek mentén meghatározott, forrásautomatizmus biztosításáról szóló döntései alapján;

j) civil érdek-képviselési tevékenység támogatása;

k) az Alap működtetésével kapcsolatos költségek fedezete.

(2) Az Alap rendelkezésére álló tárgyévi támogatási forrás

a) hatvan százalékára az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontja szerinti, a civil szervezetek működését célzó,

b) harminc százalékára egységes elvek alapján meghatározott támogatási döntések útján az (1) bekezdés *c)–j)* pontja szerinti,

c) tíz százalékára pedig a miniszter által jóváhagyott egyedi támogatási kérelmek alapján az (1) bekezdés *b)–j)* pontja szerinti

költségvetési támogatásokra történhet kötelezettségvállalás.

(3) Az Alap rendelkezésére álló tárgyévi támogatási források legalább

a) tíz százalékára visszatérítendő támogatásra

b) hetven százalékára vissza nem térítendő támogatásra

az (1) bekezdés szerinti cél megjelölésével nyilvános pályázatot kell kiírni.

(4) Az (1) bekezdés *c)* pontja szerinti támogatás magyarországi és határon túli civil szervezet számára együttesen is nyújtható.

57. § (1) Az Alap terhére csak visszatérítendő működési támogatás nyújtható azon közhasznú jogállású civil szervezetnek, amely a pályázat megjelenését megelőző utolsó lezárt üzleti évben beszámolóval igazolható éves bevétele eléri vagy meghaladja a miniszter rendeletében meghatározott értéket.

(2) A visszatérítési kötelezettség alá eső költségvetési támogatás az Art. szerinti adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül.

(3) Adók módjára hajtandó be az e törvény rendelkezései szerint nyújtott támogatás azon része is, amit a kedvezményezett a vonatkozó támogatási szerződéstől eltérően használt fel.

18. Az Alap bevételei

58. § (1) Az Alap bevételi forrásai:

a) a jogi személyek, jogi személyiség nélküli szervezetek és természetes személyek befizetései;

b) a létesítő okirat eltérő rendelkezése hiányában a jogutód nélkül megszűnt civil szervezet vagyona;

c) a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: Szftv.) 4. § (1) bekezdés *h)* pontja szerint felajánlott összeg;

d) a tárgyévre vonatkozó költségvetési törvényben az Alap támogatásaként meghatározott összeg;

e) átvett központi költségvetési előirányzatok;

f) költségvetési támogatás;

g) egyéb bevételek.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontjában foglalt befizetések a Ptk. szerinti közérdekű kötelezettségvállalásnak minősülnek.

(3) Az Alap bevétele és év végi maradványa nem vonható el. Az év végi maradvány a tárgyévi bevételi terv teljesülése előtt igénybe vehető – az előző évek kötelezettségvállalásainak fedezeteként – a kiadási és bevételi előirányzat egyidejű módosításával.

(4) Az Alapra vonatkozóan zárolási vagy maradványtartási kötelezettség nem írható elő.

19. A kedvezményezettek

59. § (1) Az Alap terhére nyújtott támogatás kedvezményezettje az e törvény szerinti egyesület (ide nem értve a szakszervezetet és pártot), illetve alapítvány lehet.

(2) Az Alap terhére kiírt pályázat kedvezményezetti köre

a) szövetség vagy

b) alapítvány, illetve egyesület (ide nem értve a szövetséget)

lehet.

(3) Nem jogosult az Alapból működési támogatásra az a civil szervezet, amely a pályázat kiírásának évében a költségvetési törvényben nevesítve részesül működési célú támogatásban.

(4) A határon túli civil szervezet csak Magyarországon nyilvántartásba vett civil szervezettel együttesen lehet támogatás kedvezményezettje.

20. Az Alap szervezete

60. § (1) Az Alap céljainak megvalósítására vonatkozó elvi, irányító és koordináló döntéseket a Tanács hozza meg. A Tanács kilenc főből áll.

(2) A Tanács

a) három tagját az e törvény szerinti civil jelöltállítási rendszeren keresztül bejelentkezett szervezetek képviselőit jogszerűen választják meg,

b) három tagját az Országgyűlés az illetékes szakbizottsága útján jelöli ki,

c) három tagját a jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételről szóló törvény rendelkezései szerint civil szervezetekkel megkötött stratégiai partnerségi megállapodás alapján, a szervezetek személyi javaslatára a miniszter saját hatáskörében kéri fel.

(3) A Tanács elnökét a miniszter a Tanács tagjai közül nevezi ki.

(4) A Tanács a miniszter által jóváhagyott éves munkaterv alapján látja el feladatát.

(5) A Tanács valamennyi tagjának kijelölése és a megbízásának átvétele után kezdi meg működését. A Tanács első ülését a miniszter hívja össze.

(6) A szabályszerűen összehívott ülésen a Tanács akkor döntésképes, ha a tagok több mint fele a szavazásban részt vesz. A Tanács minden tagjának egy szavazata van. A Tanács a döntéseit a jelen lévő tagok többségének egyetértésével hozza meg.

(7) A Tanács működésének részletes szabályait a miniszter által jóváhagyott ügyrend határozza meg. A Tanács az ügyrendjét, illetve annak módosítását a tagok legalább kétharmadának az egyetértésével fogadja el.

61. § (1) A miniszter az Alap forrásainak felhasználása, a pályázati kiírások elkészítése, a beérkező pályázatok elbírálása, valamint a támogatott célok megvalósulásának szakmai ellenőrzése érdekében rendelet útján kilenc tagú kollégiumokat hoz létre. A kollégium létrehozására vonatkozó miniszteri rendeletben meg kell határozni a kollégium elnevezését és azt, hogy az 56. § (1) bekezdés *a)–j)* pontja szerinti mely tevékenységi körét támogatja.

(2) A kollégium

a) három tagja a 71. § és 72. § szerinti civil jelöltállítási rendszeren keresztül kerül megválasztásra,

b) három tagot a kormányzati ágazati szakpolitikai feladatot ellátó miniszter – a jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételtől szóló törvény rendelkezései szerint – az általa vezetett minisztériummal stratégiai partnerségi megállapodást kötött civil szervezetekkel történt egyeztetést követően delegál,

c) három tagot pedig a miniszter a jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételtől szóló törvény rendelkezései szerint, a minisztériumával stratégiai partnerségi megállapodást kötött civil szervezetekkel történt egyeztetést követően saját hatáskörében jelöli ki.

(3) A kollégium elnökét a kollégium tagjai közül a miniszter nevezi ki.

(4) A kollégium akkor döntésképes, ha a tagjainak több mint fele a szavazásban részt vesz. A kollégium minden tagjának egy szavazata van. A kollégium a döntéseit a tagok legalább felének egyetértésével hozza meg.

(5) A kollégium működésének szabályait – a jogszabályok és a Tanács vonatkozó döntéseinek keretein belül – ügyrendjében maga határozza meg. A kollégium az ügyrendjét, illetve annak módosítását a tagok legalább kétharmadának egyetértésével fogadja el és a miniszter hagyja jóvá.

(6) A kollégiumnak a Tanács által meghatározott támogatási célok alapján, a Tanács elnökének egyetértésével tárgyév február 15-éig döntenie kell a pályázatok kiírásáról. A Tanács elnökének egyetértése vagy a döntés hiányában a pályázat kiírásáról a Tanács a kollégium javaslatának megérkezésétől, vagy a döntés hiányában a határidő eredmény elteltétől számított tizenöt napon belül köteles dönteni.

(7) A (6) bekezdés szerinti pályázat elbírálásáról a kollégium dönt. Amennyiben a Tanács elnöke a kollégiumnak a pályázat elbírálására vonatkozó támogató döntésével nem ért egyet, akkor azt – a döntés végrehajtásának felfüggesztésével egyidejűleg, indokolással – végleges elbírálás végett a Tanács elé terjeszti, amelyről a Tanács tizenöt napon belül köteles ülésén dönteni.

(8) A kollégium döntéseit egyszerű többséggel hozza.

(9) A Tanács döntései a kollégiumok számára kötelezőek.

62. § (1) A kollégium döntéseiben nem vehet részt a Tanács elnöke és tagja.

(2) A Tanács elnökének és tagjainak, a kollégium elnökének és tagjainak, valamint ezek közeli hozzátartozóinak érdekeltségi körébe tartozóként összeférhetetlennek jelzett szervezet pályázata érvénytelen.

(3) A Tanács elnöke és tagja, a kollégium vezetője és tagja nem vehet részt olyan pályázat elbírálásában, amelynek megítélésénél tőle elfogulatlan állásfoglalás nem várható.

(4) Az összeférhetetlenségről legkésőbb a pályázat elbírálására összehívott ülést megelőző öt nappal az érintettnek írásban az Alapkezelő részére nyilatkoznia kell. Az összeférhetetlenség kérdésében felmerült vita esetén a kollégium, illetve a Tanács öt napon belül sorra kerülő ülésén zárt napirendi pont keretében dönt.

(5) Ha az érintett az összeférhetetlenség fennállásáról valótlannal nyilatkozik vagy valótlán adatot szolgáltat, a Tanács elnöke javaslatot tesz a tisztségviselő visszahívására. A 60. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján megválasztott tag helyett új tag megválasztását a civil jelöltállítási rendszeren keresztül bejelentkezett szervezetek képviselőjére jogosult elektorok útján, a 60. § (2) bekezdés *b)* pontja alapján kijelölt tag helyett új tag kijelölését az Országgyűlés illetékes szakbizottsága útján kell kezdeményezni.

63. § A Tanács az ügyrendje alapján, a kollégiumi struktúra figyelembevételével a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanácsban civil szervezetek képviselőjét ellátó öt személy delegálásáról a tagok legalább kétharmadának egyetértésével hoz döntést.

21. Az Alap működése

64. § Az Alapot a miniszter felügyelete vagy irányítása alá tartozó, miniszteri rendeletben kijelölt önálló központi költségvetési szerv (a továbbiakban: Alapkezelő) kezeli. Az Alapkezelő felel a kollégiumi döntések előkészítésének és végrehajtásának törvényességéért, valamint ellátja az Áht. 54/A. §-ában meghatározott feladatokat.

65. § (1) A Tanács és a kollégiumok tagjait – a kijelölésüket, illetve megválasztásukat követő harminc napon belül – a miniszter bízza meg. A Tanács és a kollégiumok tagjainak megbízatása négy évre szól.

(2) A Tanács és a kollégiumok tagjainak költségátalányát és költségtérítése elszámolásának szabályait a miniszter az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben, rendeletben határozza meg. A költségátalány és költségtérítés egy hónapra járó összege a mindenkori kötelező legkisebb munkabér havi összegének felét nem haladhatja meg.

66. § (1) Nem lehet a Tanács tagja, és a kollégium tagja

a) politikai párt vezető testületének tagja, tisztségviselője,

b) állami vezető, országgyűlési képviselő, az Európai Parlament tagja, megyei (fővárosi), települési önkormányzat képviselő-testületének tagja, polgármester, alpolgármester,

c) a Tanács tagjának vagy a kollégium tagjának közeli hozzátartozója,

d) az, aki a jelölését megelőző öt éven belül olyan civil szervezet vezető tisztségviselője volt, amely megszűnt, és a megszűnését megelőző kettő éven belül keletkezett állami adó- és vámhatóságnál nyilvántartott adó- és vámtartozás megfizetésére a szervezetet vagy jogutódját jogerős hatósági vagy bírósági határozat kötelezte, és ennek nem tett eleget, kivéve, ha vezető tisztségviselői megbízatására kifejezetten a szervezet anyagi helyzetének rendezése érdekében került sor,

e) az, akinek a megbízatása visszavonással szűnt meg,

f) az, aki a megelőző mindkét ciklusban az Alap valamely testületének tagja volt.

(2) A Tanács tagja és a kollégium tagja a megbízásakor nyilatkozik, hogy nem áll fenn vele szemben az (1) bekezdésben foglalt kizárási ok. Ha a kizárást megalapozó körülmény a megbízást követően keletkezik, a tag köteles az összeférhetetlenséget az azt megalapozó körülmény keletkezésétől számított harminc napon belül megszüntetni.

(3) A Tanács tagjával és a kollégium tagjával kapcsolatos kizárási okot a (2) bekezdés szerinti nyilatkozattételt, illetve határidő lejártát követően a miniszterhez bárki bejelentheti. A miniszter a bejelentés megalapozottsága esetén a bejelentéstől számított harminc napon belül dönt az érintett személy megbízásának visszavonásáról.

67. § (1) E törvény alkalmazásában a civil szervezet a Tanács tagjának, a kollégium tagjának, és a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló törvény (a továbbiakban: Knyt.) szerinti döntéselőkészítésben közreműködő személynek az érdekeltségi körébe tartozik, ha

a) a tag, illetve a döntésben közreműködő személy vagy ezek közeli hozzátartozója

aa) az alapítvány alapítója, az alapítvány kezelő szervének, szervezetének tagja, tisztségviselője, a civil szervezet ügyintéző vagy képviselői szervének tagja,

ab) a civil szervezettel munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll,

b) a tag tekintetében az a) pontban foglalt feltételek a vizsgált időpontot megelőző három éven belül bármikor fennálltak.

(2) A Tanács és a kollégium tagja megbízásakor nyilatkozik az érdekeltségi körébe tartozó civil szervezetekről, valamint az érdekeltségi kör megváltozását az ezt megalapozó körülmény bekövetkezésétől számított tizenöt napon belül bejelenti a Tanács elnökének. A Tanács elnöke a bejelentést követő tizenöt napon belül gondoskodik a tag érdekeltségi körébe tartozó civil szervezetek nevének honlapon (Civil Információs Portálon) történő közzétételéről. A Knyt. szerinti döntéselőkészítésben közreműködő személy érdekeltségi körébe tartozó civil szervezetek nevét közzé kell tenni, a közzététel szabályait a miniszter rendeletben állapítja meg.

68. § (1) A Tanács tagjának megbízatása megszűnik

a) a megbízatás időtartamának lejártával, illetve a (3) bekezdésben foglalt esetben,

b) a tisztségről történő lemondásával,

c) halálával vagy

d) megbízásának visszavonásával.

(2) A kollégium tagjának megbízatása megszűnik

a) a megbízatás időtartamának lejártával, illetve a (3) bekezdésben foglalt esetben,

b) a tisztségről történő lemondásával,

c) halálával,

d) megbízásának visszavonásával,

e) a kollégium megszűnése esetén.

(3) A civil jelöltállítási rendszerben újra nem választott tanácsi, kollégiumi tagok megbízatása megszűnik a testület új tagjainak a 65. § (1) bekezdése szerinti megbízása napján.

(4) A Tanács tagja és a kollégium tagja a tisztségéről való lemondását írásban, az őt megválasztó, kijelölő vagy felkérő személyhez vagy szervhez jelenti be.

(5) Vissza kell vonni a Tanács tagjának és a kollégium tagjának megbízását, ha

a) feladatát folyamatosan, kilencven napot meghaladóan nem képes ellátni,

b) összeférhetetlenségét határidőben nem szünteti meg,

c) egy naptári év során az ülések több mint egyharmadán nem vesz részt, vagy

d) tisztségére méltatlanná válik.

(6) A miniszter jogosult a saját hatáskörében kijelölt és megbízott tag megbízását indokolás nélkül bármikor visszavonni.

(7) Ha a civil jelöltállítási rendszerben megválasztott tag megbízatása – a megbízatás időtartamának lejártá kivételével – megszűnik, helyébe a civil jelöltállítási rendszerben egyazon elektori gyűlésen a Tanácsba vagy a kollégiumba jelölt, a tag után legtöbb szavazatot elért, tagi tisztséget nem viselő személyt (a továbbiakban: póttag) kell megbízni. A póttag megbízatásának megszűnésére e bekezdést kell alkalmazni.

(8) A megbízatás megszűnése esetén a miniszter gondoskodik a megüresedett hely betöltéséről:

a) a miniszteri delegált esetében a miniszter az új miniszteri delegáltat a megbízatás megszűnésétől számított harminc napon belül bízza meg;

b) a póttagot – a (7) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a civil jelöltállítási rendszerben megválasztott tag megbízatásának megszűnésétől számított harminc napon belül kell megbízni, póttag hiányában a miniszter a tagság megszűnéséről való tudomásszerzéstől számított harminc napon belül megindítja a 71–72. § szerinti eljárást.

(9) A (8) bekezdés alapján megbízott tag megbízatása a 65. § (1) bekezdés szerinti időtartamból hátramaradt időtartamra szól.

69. § (1) A Tanács és a kollégiumok ülései nyilvánosak.

(2) A Tanács, illetve a kollégium zárt ülésről vagy a napirendi pont zárt tárgyalásáról dönthet, ha a személyiségi jogok védelme, a személyes adatok védelme vagy a testület működőképességének fenntartása ezt indokolja. A zárt ülésen hozott döntést közzé kell tenni. A zárt ülés, valamint a napirendi pont zárt tárgyalásának elrendeléséhez a jelen lévő tagok kétharmadának egyetértése szükséges.

(3) Az Alapkezelő – a Knyt. 3. §-ában foglaltak szerint – biztosítja a nyertes pályázattal és az elnyert támogatással kapcsolatos, kezelésében lévő adatok nyilvánosságát.

(4) A pályázati felhívást és a hozzá kapcsolódó döntéseket az Alap honlapján (Civil Információs Portálon) és az alapkezelő honlapján közzé kell tenni.

(5) Az Alap működésének nyilvánossága érdekében a Miniszter a Civil Információs Portál keretein belül internetes honlapot működtet. A honlapon közzétételre kerül

a) a Tanács és a kollégiumok döntése a döntés meghozatalától számított harminc napon belül,

b) a Tanács és a kollégiumok tagjainak neve,

c) a tanácsi és kollégiumi tagok 67. § (1) bekezdése szerinti érdekeltségi körébe tartozó civil szervezetek neve,

d) a pályázati felhívás, a részletes pályázati kiírás,

e) a pályázati azonosító, a támogatás célja, a pályázó neve, címe, adószáma, képviselőjének neve, a pályázatot kiíró kollégium megnevezése, a pályázati felhívás címe, az igényelt és elnyert összeg, továbbá ha a pályázó valamely tanácsi, illetve kollégiumi tagnak a 67. § (1) bekezdése szerinti érdekeltségi körébe tartozik, a pályázati adatok között közzétételre kerül e tanácsi, illetve kollégiumi tag neve,

f) a 70. § szerinti beszámoló,

g) a Tanács és a kollégiumok nyilvános üléseinek helye, időpontja, napirendje.

70. § (1) A kollégiumok és az Alapkezelő minden év március 31-éig megküldik a Tanácsnak az előző évi tevékenységükről, valamint az Alap működésével kapcsolatos tapasztalataikról – a miniszter rendeletében meghatározott szempontok szerint – elkészített beszámolót.

(2) A Tanács minden év április 30-áig megküldi az Országgyűlés illetékes szakbizottságának az Alap testületeinek és az Alapkezelő előző évi tevékenységéről, valamint az Alap, illetve a támogatási rendszer működéséről szóló – a miniszter rendeletében meghatározott szempontok szerint elkészített és a tagok legalább kétharmadának egyetértésével elfogadott – beszámolóját.

(3) A Tanács, a kollégiumok és az Alapkezelő a feladatkörüket érintő kérdésben a miniszteri megkeresés kézhezvételét követő harminc napon belül tájékoztatják a minisztert.

22. A civil jelöltállítási rendszer

71. § (1) A civil jelöltállítási rendszeren keresztül a Tanács 60. § (2) bekezdés *a)* pontjában meghatározott számú tagját, és a kollégium 61. § (2) bekezdés *a)* pontjában meghatározott számú tagját elektorok jogosultak megválasztani. A Tanács tagjának és a kollégium tagjának választására azon civil szervezetek jogosultak, amelyek országos vagy legalább területi hatókörrel működnek.

(2) Az egyes kollégiumok létszámát és az elektori gyűlések részletes szabályait a miniszter a 61. § (1)–(2) bekezdése szerint határozza meg.

(3) A civil jelöltállítási rendszerbe azon legalább területi, illetve országos hatókörű civil szervezetek küldhetnek elektorokat, amelyek a miniszter ez irányú felhívására a jelöltállítási rendszerben való részvételi szándékukat a felhívásban meghatározott módon jelzik. A jelentkezési határidő nem lehet rövidebb harminc napnál. Az e §-nak megfelelő civil szervezet egy elektort delegálhat, egy választási eljárásban minden személy csak egy civil szervezet képviselőjeként járhat el elektorként. Azt, hogy a civil szervezet melyik elektori gyűlésen kíván elektort állítani, a jelentkezésben fel kell tüntetni.

(4) A civil szervezetek elektori gyűlését a miniszter hívja össze. Az elektori gyűlés helyét, időpontját és a mandátumvizsgálat módját, az ügyrendet is tartalmazó hirdetmény útján kell közzétenni a Civil Információs Portálon.

72. § (1) A Tanácsnak és a kollégiumnak a civil jelöltállítási rendszer keretében megválasztandó tagját az elektorok egyéni listás szavazással választják meg, az e törvényben meghatározott szabályok szerint.

(2) A szavazólapon minden olyan jelölt neve feltüntetésre kerül, aki a jelen lévő elektorok tíz százalékanak támogatását az erre irányuló nyílt szavazás során elnyeri. Az egy testületbe jelölt, de meg nem választott személyek a kapott szavazatok sorrendje szerint póttagi listára kerülnek. Testületi taggá választott személy egy másik testület póttagi listáján nem szerepelhet. Ha a jelöltet több testületbe is jelölik, de egyikbe sem választják tagnak, a jelölt a választást követően nyilatkozik, hogy mely póttagi listán kíván szerepelni.

(3) A szavazólapon minden elektor legfeljebb annyi jelöltre szavazhat, ahány tagot az adott eljárás során meg kell választani.

(4) A Tanács tagjai és a kollégiumok tagjai azok a jelöltek lesznek, akik a megválasztandó tagok száma szerint a legtöbb szavazatot kapták. Szavazategyenlőség esetén sorsolással kell megállapítani, hogy az egyenlő számú szavazatot elért jelöltek közül melyik jelölt szerez megbízatást.

XI. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

23. Felhatalmazó rendelkezések

73. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a civil szervezetek gazdálkodó és adománygyűjtő tevékenységével kapcsolatos részletes szabályokat, valamint a közhasznúsági melléklet formai és tartalmi követelményeit rendeletben állapítsa meg.

(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy

a) az Alap kezelő szervének kijelölését, az Alap kezelésének, az Alap működésére fordítható forrás mértékének, a visszatérítendő támogatás és az Alap felhasználásának a részletes szabályait, az ellenőrzés és beszámolás rendjét, valamint a pályázati rendszerre vonatkozó további előírásokat az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben,

b) a Civil Információs Portál, a Civil Információs Centrumok hálózata, illetve a támogatások összehangolását szolgáló monitoringrendszer működtetésének és az e törvényben meghatározott adatok honlapon történő közzétételének részletes szabályait,

c) a Tanács és a kollégium létesítésére, működésére, valamint az összeférhetetlenségre és a nyilvánosságra hozatalra vonatkozó részletes eljárási szabályokat,

d) az Alap testületeinek tevékenységével és az Alap működésével kapcsolatos beszámolók tartalmi elemeit, a beszámolás rendjét,

e) a Tanács tagjának és a kollégium tagjának járó költségátalány és a költségtérítése elszámolásának szabályait az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben,

rendeletben szabályozza.

24. Hatálybalépés

74. § (1) Ez a törvény – a (2)–(4) bekezdésben foglalt kivételekkel – a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

(2) E törvény 3–12. §, 13. § (1) bekezdése, 14. § (1) bekezdése, 15–50. §, 53–54. §, 56–59. §, 73. § (2) bekezdés *b*) pontja, valamint a 75. § és a 209. § 2012. január 1. napján lép hatályba.

(3) E törvény 80. § *e*) pontja 2012. január 2. napján lép hatályba.

(4) E törvény 13. § (2) és (3) bekezdése, valamint a 14. § (2) bekezdése 2012. június 30. napján lép hatályba.

25. Átmeneti rendelkezések

75. § (1) 2012. január 1. napját követően csak olyan civil szervezet kaphat költségvetési támogatást – ide nem értve az 54. § szerinti támogatásokat –, amely a 30. § szerint letétbe helyezte beszámolóját.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseit nem kell alkalmazni a 2012. évi költségvetési forrás terhére nyújtott támogatás tekintetében

a) a sportról szóló 2004. évi I. törvény szerinti szervezetekre, illetve

b) az államháztartásról szóló törvény alapján a fejezetet irányító szerv vezetője által az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben megállapított fejezeti kezelésű előirányzatok kezeléséről, felhasználásáról szóló rendelet által az (1) bekezdés alkalmazása alól mentesített előirányzatokra.

(3) A 8. § (1) bekezdésben meghatározott jogok, amelyekkel e törvény hatálybalépésének időpontjában a 8. § rendelkezéseivel ellentétesen más személy rendelkezik, e törvény hatálybalépésével kártalanítás

ellenében a törvény erejénél fogva az egyesületre szállnak vissza. A kártalanítás összegét a felek megállapodása hiányában az egyesület székhelye szerint illetékes bíróság állapítja meg a jogoknak azok visszaszállása időpontjában képviselt valós piaci értéke alapján.

(4) E törvény 27–29. §-ait először a 2012. évben kezdődő üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.

(5) Az e törvény hatálybalépése előtt nyilvántartásba vett közhasznú, illetve kiemelkedően közhasznú jogállás esetében a számviteli beszámolót letétbe helyezett szervezet 2014. május 31. napjáig továbbra is igénybe veheti az e törvény hatálybalépése előtt megszerzett, valamint a jogszabályok által számára biztosított kedvezményeket, jogállása közhasznú. Az e törvény hatálybalépése előtt nyilvántartásba vett közhasznú, illetve kiemelkedően közhasznú jogállású szervezet az e törvény szerinti feltételeknek való megfelelése esetén 2014. május 31. napjáig kezdeményezheti az e törvénynek megfelelő közhasznúsági nyilvántartásba vételét. 2014. június 1. napjától csak az e törvény szerint közhasznúsági nyilvántartásba vett szervezet jogosult a közhasznú megjelölés használatára és a közhasznú jogálláshoz kapcsolódó kedvezmények igénybevételeire. 2014. június 1. napjától a szervezet nyilvántartására illetékes szerv törli az e törvény hatálybalépése előtt nyilvántartásba vett közhasznú, illetve kiemelkedően közhasznú jogállású szervezetek közhasznú jogállását, kivéve ha a szervezet igazolja, hogy az e törvény szerinti közhasznúsági nyilvántartásba vétel iránt kérelmét benyújtotta, és a bíróság megállapítja, hogy a szervezet a törvényi feltételeknek megfelel.

(6) A 2012. január 1. napja előtt indított és folyamatban lévő közhasznúsági nyilvántartásba vétel iránti eljárásokra a 2011. december 31. napján hatályos szabályok irányadóak azzal, hogy kiemelkedően közhasznú jogállás nem állapítható meg, az eljárást úgy kell lefolytatni, hogy annak eredményeként közhasznú jogállás vehető nyilvántartásba. E rendelkezés miatt módosuló eljárások változásáról a nyilvántartásba vételre illetékes szerv értesíti a kérelmezőt.

(7) Ha a (6) bekezdés szerinti eljárások elbírálásához az e törvényben meghatározott adatok nem állnak rendelkezésre, a nyilvántartásra illetékes szerv a közhasznú jogállás megszerzéséhez szükséges adatok pótlására hívja fel a kérelmezőt. A hiányzó adatok pótlása teljes bizonyító erejű magánokiratban történik.

(8) Az e törvény hatálybalépése előtt megkötött közszolgáltatási szerződésre e törvény rendelkezéseit nem lehet alkalmazni.

(9) Az e törvény hatálybalépését megelőző két üzleti év számviteli beszámolója és közhasznúsági jelentése letétbe helyezhető.

(10) A Nemzeti Civil Alapprogramról szóló törvény alapján nyújtott támogatások tekintetében a kezelői feladatokat az Alapprogram megszűnését követően a Wekerle Sándor Alapkezelő látja el. E törvény hatálybalépését megelőzően kötött támogatási szerződésekkel kapcsolatos kollégiumi hatásköröket a Wekerle Sándor Alapkezelő gyakorolja.

(11) A Nemzeti Civil Alapprogramról szóló törvény alapján a civil jelöltállítási rendszerben választási eljárás lefolytatása nem lehetséges, a Nemzeti Civil Alapprogram Tanácsa és kollégiumai tagjainak megbízatása e törvény hatálybalépésének napjával megszűnik.

(12) A Nemzeti Együttműködési Alap testületei a 70. § szerinti beszámolók benyújtására első alkalommal a 2012. évre vonatkozóan kötelezettek.

(13) A 61. § (6) bekezdésben foglaltakat a 2012. évben azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a pályázatok kiírásáról március 15-éig kell dönten.

26. Az Európai Unió jogának való megfelelés

76. § Ez a törvény

a) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló, 2003. november 25-i 2003/109/EK tanácsi irányelv 11. cikk (1) bekezdés *g)* pontjának és 21. cikkének;

b) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és a tanácsi irányelv 24. cikkének;

c) a harmadik országbeli állampolgárok magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeiről szóló, 2009. május 25-i 2009/50/EK tanácsi irányelv 14. cikk (1) bekezdés *b)* pontjának

való megfelelést szolgálja.

27. Módosító rendelkezések

77–79. §

80. §

a)–d)

e)

f)

81–189. §

28. Hatályon kívül helyező rendelkezések

190–208. §

209. §

29. Hatályba nem lépő rendelkezések

210–211. §